

PATKÓ GERGELY

MaVíz

patko.gergely@maviz.org

KIVONAT Már a Vízmű Panoráma korábbi számaiban is hírül adtuk, hogy a Magyar Víziközmű Szövetség a GINOP-5.3.5-18-2019-00134 kód-számú „Munkaerőpiaci alkalmazkodó-képesség fejlesztését célzó tematikus projektek” keretében adatgyűjtési, felmérési tevékenységet végzett a HR-vezetők, a műszaki vezetők, valamint a fizikai állományban dolgozó munkavállalók körében. A cél az volt, hogy megismerjük mind a munkavállalói, mind a munkaadói oldal elvárásait, felvázoljuk a víziközműves szakemberek profilját, a szükséges készségeket, attitűdöket, és ezeket felhasználva történjen a jelenlegi és későbbiekben belépő munkavállalók szakmai képzése a szövetség berkein belül. Cikksorozatomban első fejezetemben bemutatom a felmérés eredményeit, egyfajta környezetrajzot adva az ágazat jelenlegi emberi erőforrásáról.

KULCSSZAVAK Munkaerő-gazdálkodás; szakember profil; képzés; munkaerőhiány; GINOP pályázat

MAVÍZ HÍREK

Foglalkoztatási helyzetkép a víziközmű-ágazatban

A GINOP-5.3.5-18-2019-00134 pályázat keretében végzett adatgyűjtés eredményei

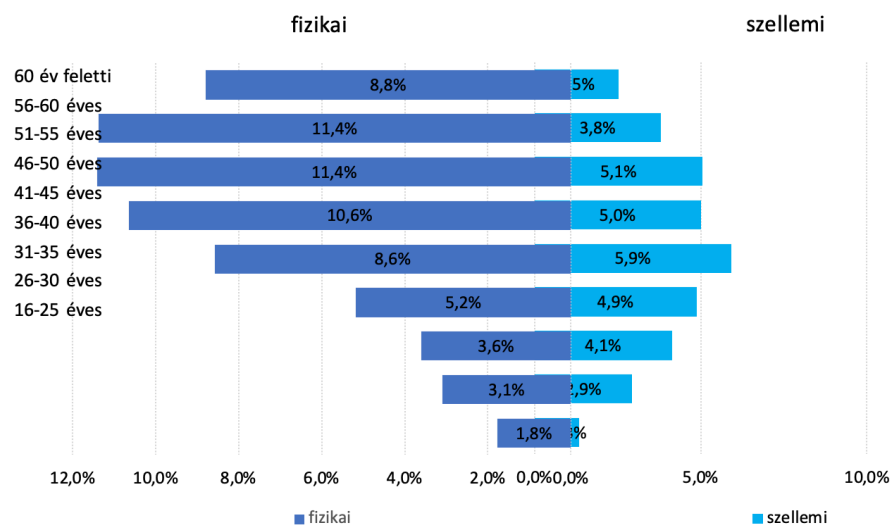
A felmérés az ágazat aktuális (2019. évi) statisztikai mutatóinak összegyűjtésével kezdődött, amelyek nem festettek sokkal szebb képet az eddig ismert és a napi gyakorlatban is tapasztalt helyzetről. A víziközmű-szolgáltatóknál foglalkoztatott munkavállalók száma évről évre csökken, 2019-ben 20 588 volt. A fizikai munkakörben dolgozók arány elérte a 65,5%-ot, és bár a víziközműves szakma inkább „férfias” (a teljes állomány 76,1%-a ugyanis férfi), a fizikai munkakörben dolgozók közel 5%-a nő.

Az ágazat korfáját nézve megállapítható, hogy több 55 év feletti munkavállaló dolgozik a víziközmű-ágazatban, mint 30 év alatti. Ha külön vizsgáljuk a szellemi és a fizikai munkakörben dolgozók átlagéletkorát, látható, hogy az előbbi esetében a korfa viszonylag kiegyensúlyozottabb, míg az utóbbi, fizikai munkaköröket érintően pont a nehezebb, fárasztóbb feladatokat végzők esetében idősebb az állomány. Fájdalmas képet mutat, hogy míg a nyugdíjazott munkavállalók létszáma 501 fő volt a megkérdezett tagszervezeteknél, addig a pályakezdők létszáma csak 70 főt tett ki 2019-ben.

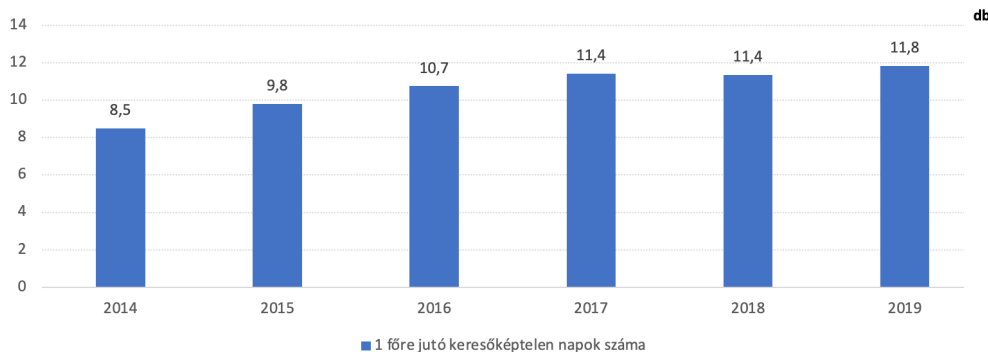
A MaVíz-tagszervezetek körében a visszafoglalkoztatott nyugdíjasok száma 423 fő volt, azaz az állomány közel 2%-a. Sajnálatos, hogy köztük a fizikai munkakörben dolgozók aránya igen magas (közel 55%) volt. A fizikai munkaerő szükségességét mutatja az is, hogy a 218 rehabilitált, megváltozott munkaképességű alkalmazott között is nagyon magas (75%) a fizikai munkavállalók aránya.

Az idősebb munkavállalók magas száma sajnálatosan együtt jár a keresőképtelen napok számának növekedésével, mivel 2019-ben egy főre nézve már 11,8 napot tett ki, ami majdnem fél nappal több a megelőző év adatánál (11,4 nap/fő).

A munkaerő-toborzás miatt 2019-ben körülbelül 12 500 önéletrajz érkezett a vállalatokhoz és 3286 felvételi interjú zajlott le. Az év során az újonnan belépő munkavállalók szá-

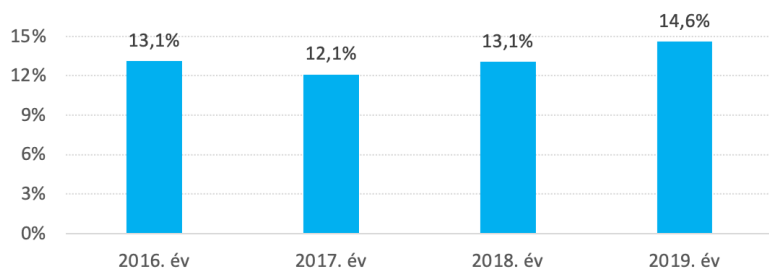
1. ábra: Az ágazat korfája 2019-ben

2. ábra: Az egy főre jutó keresőképelen napok száma

ma ezen tagszervezeteknél 1831 fő volt, így a sikeres felvételik aránya 55,7%, ami kifejezetten jó.

A sikeres felvételi interjúkkal szemben a munkaerő-forgalom (a belépő és kilépő munkavállalók létszámának aránya az átlaglétszámhoz képest) sajnos igen magas, 26,5% volt 2019-ben, a fluktuáció (a kilépő munkavállalók létszámának aránya az átlaglétszámhoz képest) pedig 14,6%-ot ért el. A nyugdíjazás miatt kiléptetett munkavállalók aránya az összes kilépő munkavállalónak közel egyötödét (20,6%-át) tette ki.

3. ábra: A fluktuáció alakulása a víziközmű-ágazatban (forrás: MaVíz)

Beszédes, hogy a felvett munkavállalók átlagosan 28%-a egy éven belül távozott a vállalatoktól. Ez magyarázható a kevés jó minőségű jelentkező számával, esetleg a nem megfelelő munkaerő-kiválasztással (minden negyedik jelentkezőt behívtak interjúra és ebből minden másodikát fel is vettek), de a visszajelzések alapján a nehéz munkakörülmények és az alacsony fizetések is közrejátszanak a munkavállalók gyors távozásában.

2019-ben az ágazatban 358 135 Ft/fő volt az átlagbér, amely az előző évhez képest 9,2%-os emelkedést jelentett. Ennek ellenére ez a nemzetgazdasági átlagbér (367 833 Ft/fő) és messze a konkurens energiaipari vállalatok 603 003 Ft/fős átlagbére alatt található.

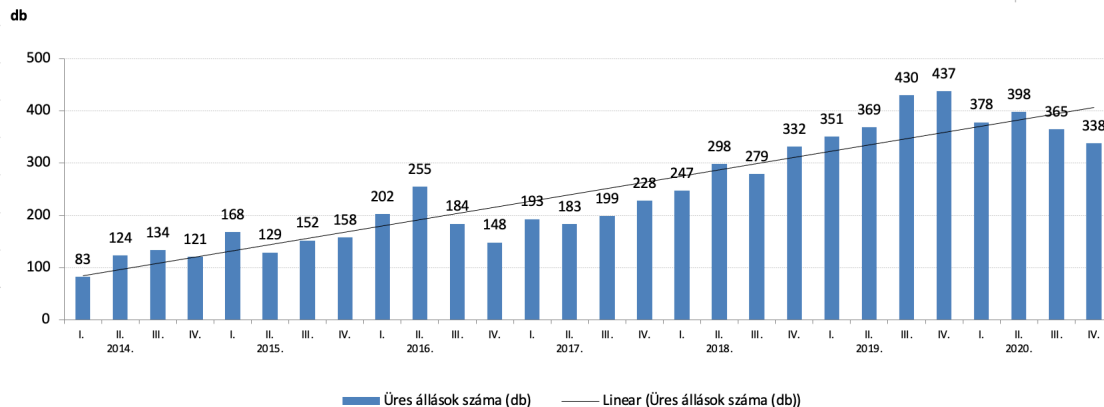
Az üres álláshelyek száma – amely a negyedév végén ismertté vált betöltetlen pozíciókat mutatja – nem tükrözi a tényleges munkaerő-keresletet, azonban tökéletesen mutatja az ágazatban fellépő munkaerőhiány tendenciáját. Különösen figyelemre méltó az a tény, hogy 2018-ban a víziközmű-ágazatban meghirdetett üres álláshelyek átlagos száma (396 fő) már megelőzte az összes többi vezetékes ágazatban (a teljes villamosenergia-, a földgáz- és a távhőszolgáltatásban) megjelenő munkaerő-keresletet (367 fő).

A MaVíz 34 tagszervezetétől kapott becslések ugyanakkor 2549 fő felvételét vetítik előre az elkövetkezendő három évben. Ez a jelenlegi létszámuk 14,4%-át teszi ki.

Hogy mely munkakörök a leginkább keresettek? És mely kompetenciákat várják el leginkább a munkaadók?

Erről a következő cikkben ejtünk szót.

A foglalkoztatási helyzetet érintő adatgyűjtésben a 38 MaVíz-tagszervezetből 30 vett részt aktívan. A hiányzó adatokat a MaVíz korábbi adatgyűjtéseiből, éves beszámolókból, illetve más adatforrásból egészítettük ki.

4. ábra: A meghirdetett üres álláshelyek alakulása a víziközmű-ágazatban, 2014–2020 (forrás: KSH)

Vízium Panoráma / A Magyar Víziközmű Szövetség lapja

Kiadja a Magyar Víziközmű Szövetség
 Felelős kiadó Nagy Edit / Főszerkesztő Mária Igéti Bence
 A főszerkesztő munkatársai Várszegi Csaba, Tary Dávid,
 Kasperkiewicz Kinga, Kreitner Krisztina

Szerkesztőség 1051 Budapest, Sas utca 25., IV. em.
 Telefon +36 30 315 2472 E-mail vizmu.panorama@maviz.org
 Honlap www.maviz.org/vizmupanorama
 Hirdetésszerzés Tary Dávid / E-mail tary.david@maviz.org

Lapterv BrandAvenue / Korrektor BrandAvenue
 Nyilvántartási szám B/SZI/1925/1993 302-5066
 ISSN 2732-0340 / Minden jog fenntartva

Lapunkat rendszeresen szemléli a megújult www.observer.hu

OBSERVER